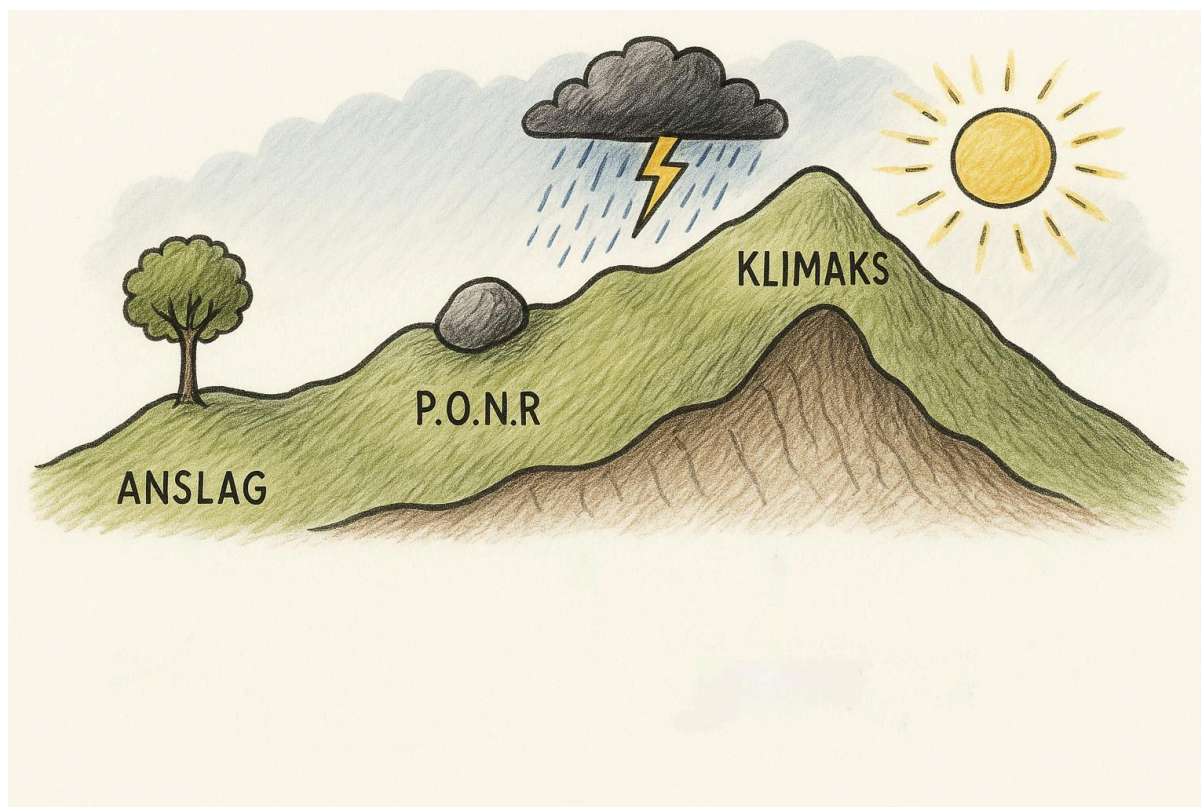

Berettermodellen

Berettermodellen er en oplagt model at hive fat i, når du skal analysere en fortælling. Modellen består af 7 forskellige faser, hvor hver fase dækker over et særligt område i opbygningen af en medrivende historie. Udover at modellen er et godt værktøj som kan benyttes i din analyse af en novelle, så er modellen ligeledes et godt redskab når du selv skal skrive og arbejde med dine egne historier. Den sikrer nemlig en god komposition, som kan hjælpe dig med at fange din læser.

Du vil ofte opleve, at berettermodellen kan være svær at arbejde med, fordi det ikke altid giver sig selv hvor de forskellige nedslag er. Derfor vil der også tit være mange forskellige bud i en klasse. Det er helt normalt, og skyldes de fleste teksters naturlige dynamik, som giver plads til fortolkninger og forskellige opfattelser.

Nedenfor finder du en visuel præsentation, samt en skriftlig gennemgang af alle punkter.

Anslag

Anslaget er noget af det vigtigste i historien. Det er læserens første møde med fortællingen, og forfatteren sigter efter at vække din nysgerrighed. Du vil derfor ofte møde noget der fanger din interesse og taler til følelserne, så du sidder tilbage med spørgsmål der kun kan besvares hvis du læser videre.

I figuren ovenfor, ses anslaget som et træ, der hæver sig fra bakkens hævning.

Præsentation

Her får du et kort billede af hvilken ramme historien er sat i. Det kan være miljø, personer og en smag på handlingen. Konflikten vil også blive introduceret, men ikke beskrevet i dybden. Forfatteren sigter fortsat efter at fastholde din interesse og give dig lidt mere info omkring hvad der venter, uden at afsløre det hele.

I figuren ovenfor, ses præsentationen som en almindelig let stigning på vores bakke.

Uddybning

Alle elementer får nu yderligere liv i uddybningen. Konflikten tegnes op, personerne beskrives grundigere og miljø og hovedperson får mere dybde. Vi er som læsere fanget af historien, og vil gerne vide mere - og det får vi lov til her.

I figuren ovenfor, ses uddybningen som en fortsat let stigning på vores bakke.

P.O.N.R (Point of no return)

Et helt centralt øjeblik i en historiefortælling, hvor det ikke længere er muligt for hovedpersonen at vende om og fortryde. Det kommer ofte i form af en skelsættende begivenhed, hvis konsekvenser ikke kan ignoreres. Det kan være en handling hovedpersonen selv udfører, f.eks. at gøre noget alvorligt, sende en

besked e.lign. Men det kan også være bipersoner, eller eksterne begivenheder, der gør, at hovedpersonen er nødt til at skride til handling.

I figuren ovenfor, ses P.O.N.R som en stor sten på vores bakke. Den er stor og tung, og umulig bare at flytte.

Konfliktoptrapning

Historiens primære konflikt, som har ligget og ulmet fra fortællingens start og som nu er umulig at komme ud af, stiger i intensitet. Spændingen øges, hovedpersonen bliver presset og læseren sidder på kanten af stolen for at få svar på hvordan det ender.

I figuren ovenfor, ses konfliktoptrapningen som en mærkbar stigning på vores bakke, og et tydeligt vejrskifte indtræffer. Situationen er uholdbar på dette tidspunkt i historien.

Klimaks

Vi er nået til historiens højdepunkt. Konflikten bliver afgjort, og der findes en vinder og en taber. Forfatteren har her ofte fokus på følelser, og relationer der falder på plads.

I figuren ovenfor, ses klimaks som det højeste punkt på vores bakke, og befinder sig med den ene fod i storm og torden og den anden i opklaringens varme lys.

Udtoning

Konflikten er overstået, og læseren kan igen ånde lettet op og sænke skuldrene. Historien fortælles færdig, og en ny tilstand indtræder.

I figuren ovenfor, ses præsentationen som en nedstigning på vores bakke, og tydelig opklaring i vejret.